

2021 Natuur blijft open

Nederland begon en eindigde 2021 met een lockdown. Gelukkig bood de natuur velen weer troost en een uitlaatklep. Er werd gewandeld, gefietst, hardgelopen. Natuurfotografen ontpopten zich, vogels werden gespot en geteld en de bijtjes en de bloemen stonden volop in de schijnwerpers. De herontdekking van het mooie en waardevolle van de natuur ging door.

Natuurorganisaties verwelkomden nieuwe leden. Boswachters vroegen in het voorjaar rust voor broedende vogels en opgroeiend jong leven. Fryslan biedt gelukkig veel ruimte, er zijn relatief weinig inwoners. Drukke, zoals in andere delen van het land met soms spitsuur op paden en parkeerplaatsen, kwam hier weinig voor.

Als Ledencommissie (Lc) moesten we andere wegen bewandelen om contact te onderhouden met leden en onderling te overleggen. De digitale snelweg bood uitkomst en nieuwe mogelijkheden. Maar persoonlijk contacten misten we in de lockdownperiodes allemaal. Gelukkig waren er dit jaar ook momenten om elkaar wel in levende lijve te ontmoeten.

Kortom het bleef net als vorig jaar: volhouden, vooruitkijken en veerkracht tonen.

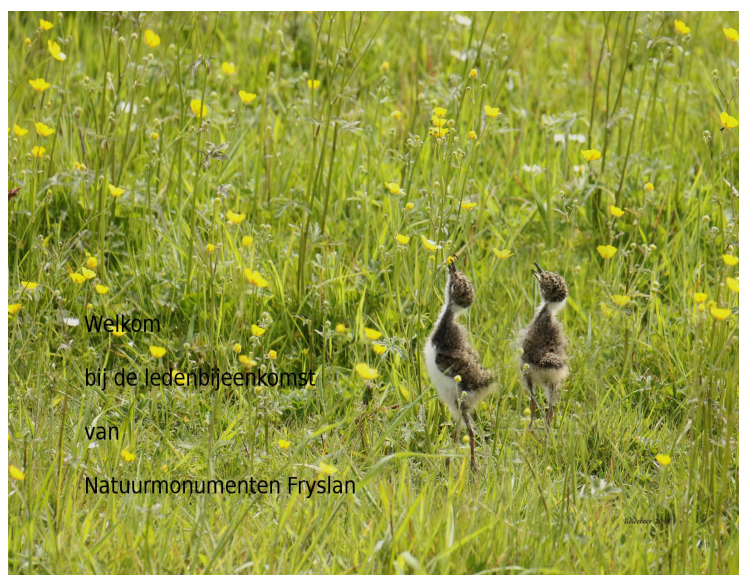
Wat deed de Ledencommissie Fryslân in 2021

Contacten met de Friese leden.

Bij het begin van het jaar was het al duidelijk dat een gewone ledenbijeenkomst in het voorjaar lastig zou worden. We kozen daarom voor de digitale weg en organiseerden voor het eerst een **webinar met digitale ledenvergadering**. Thema voor het webinar was “biodiversiteit”, aansluitend bij het landelijke jaarthema van Natuurmonumenten (NM). Koos Biesmeijer, vice voorzitter van NM en wetenschappelijk directeur van Naturalis, was bereid om hierover een presentatie te geven. We wisten dat hij een boeiende spreker is en ingewikkelde zaken goed kan uitleggen. Het werd een boeiend uur over relaties tussen genen, soorten, netwerken en ecosystemen. Insecten vormen wereldwijd de grootste groep soorten (53%) en de gewervelde soorten (waaronder wijzelf) zijn maar 1 % van het totaal aantal

soorten. En over die laatste groep gaat het vaak het meeste in de natuurbescherming. Onze kennis van het totaal van de biodiversiteit is nog maar klein.

Welkom
bij de ledenbijeenkomst
van
Natuurmonumenten Fryslân

Op de agenda van de formele vergadering stonden behalve het jaarverslag en -plan ook de benoeming van twee nieuwe ledenvertegenwoordigers. De Friese leden werden tijdig geïnformeerd over de kandidaten en kregen de gelegenheid om digitaal vragen te stellen.

De ruim 50 leden waren unaniem positief over de kandidaten en benoemden Harm

Buchholtz en Michiel van der Veen tot Friese ledenvertegenwoordiger.

Gedurende het jaar brachten we vijf keer een digitale **Nieuwsflits** uit. De Friese leden waarvan het e-mailadres bekend is bij NM ontvangen deze. De boswachters zorgen voor informatie over ontwikkelingen en speciale waarnemingen in de Friese gebieden van de vereniging. Wij zorgen ervoor dat ook de zaken die landelijk spelen bij NM en in de landelijke Ledenraad worden besproken kort worden belicht. Zo geeft de Nieuwsflits een specifieke Friese aanvulling op de maandelijkse landelijke e-mailnieuwsbrief vanuit de centrale organisatie. En natuurlijk staan in de Nieuwsflits ook de uitnodigingen voor de Friese ledenbijeenkomsten.

In het najaar was het gelukkig mogelijk om de leden live te ontmoeten en organiseerden we een **fietsexcursie voor leden** op Schiermonnikoog, samen met de boswachters. Tijdens de overtocht van Lauwersoog naar het eiland maakten we, onder het genot van koffie met koek, kennis met de 40 deelnemers. Op het eiland stonden de boswachters klaar en namen elk een groepje mee naar een van de vier excursiepunten. Na de uitleg op het eerste punt fietste elk groepje onder leiding van een of twee Lc-leden naar het volgende excursiepunt. Zo kregen de deelnemers uitleg over de begrazing, de biodiversiteit van duinvalleien en de dynamiek van Oostelijk Schiermonnikoog vanaf de Wassermannbunker. Op de Waddenzeedijk bij de bank van Banck werd het project “Wij en de wadvogels” belicht en zagen we het hele kleine loodgrijze bovistje. In de duinen aan de Noordzeekant werden de leden verrast met een kleinnood, het rozenkransje. Schiermonnikoog is een van de twee groeiplaatsen van dit plantje in Nederland. En we vernamen hoe het

stuivende zand werkt. Tot slot kwam iedereen weer samen bij het vierde punt, het gloednieuwe informatiecentrum Het Bakken van NM. Dit kon ieder in eigen tempo verkennen. Na nog een uurtje vrij rondlopen of fietsen, toog iedereen weer richting veerboot. Het was een heerlijke eilanddag met veel hoogtepunten en gesprekjes.

Onze Friese **Klankbordgroep** kreeg dit jaar een **enquête** over de inrichting van het gebied De Slotplaats. Een plek waar veel mensen komen wandelen en waar ook een Oerr speelplaats is. De Beheereenheid hield deze enquête onder de mensen in de omgeving, maar wilde ook graag de ideeën en wensen van Friese leden weten. Men kon zich hierbij ook aanmelden om verder mee te denken over de gebiedsvisie voor dit gebied. Ook de Lc-leden hebben de enquête ingevuld en een aantal van ons meldden zich aan voor de bijeenkomst. Helaas kon de hiervoor geplande bijeenkomst in november niet doorgaan vanwege coronamaatregelen. Hopelijk kan dit in het voorjaar 2022 wel plaatsvinden.

Ledenraad en klankbordbijeenkomsten belangenbehartiging.

Twee keer per jaar houdt Natuurmonumenten een **Ledenraadsvergadering**. Dat is het parlement van NM. De Ledenraad is de vergadering van het bestuur met de ledenvertegenwoordigers. Van alle dertien Lc's in het land nemen ledenvertegenwoordigers deel aan deze vergadering. Dit jaar waren deze bijeenkomsten helaas ook weer digitaal. We missen daardoor de informele uitwisseling met bestuursleden en de ledenvertegenwoordigers uit andere delen van het land. De aan de Ledenraadsvergadering voorafgaande vragenuurtjes over agendaonderwerpen waren ook digitaal, maar deze hebben door deze vorm gewonnen in aantal deelnemers en uitwisseling van vragen en antwoorden.

Voorafgaand aan de Ledenraad overleggen we met onze collega's uit Groningen en Drenthe en we bundelen de te stellen vragen. Tijdens dit overleg wisselen we ook ideeën uit voor ledenbijeenkomsten. Deze bijeenkomst werd één keer digitaal en één keer live gehouden.

Jaarlijks bezoekt de Ledenraad samen met medewerkers en bestuursleden een gebied van de vereniging. Dit doen we om kennis te nemen van ontwikkelingen en actuele thema's in zo'n gebied. En het is ook goed voor de onderlinge uitwisseling. Dit jaar lukte het wel om samen in september de Markerwadden te bezoeken. Inmiddels zijn er meerdere

eilanden en op eentje zijn er gebouwtjes om bezoekers te ontvangen. En natuurlijk het belangrijkste: er maken heel veel vogels gebruik van deze nieuwe eilandjes. Regelmatig wordt onderzocht welke soorten er voorkomen en in hoeverre de eilanden bijdragen aan het verminderen van het slibprobleem van het Markermeer. De Ledenraad bezocht dit gebied ook een paar jaar geleden toen het eerste zand net boven water kwam. Nu is het er vol met allerlei planten- en dierenleven.

Vanuit de centrale organisatie organiseert NM met beleidsmedewerkers en ledenvertegenwoordigers bijeenkomsten over actuele beleidsdossiers. Deels om ledenvertegenwoordigers te informeren over wat NM achter de schermen doet ten aanzien van bijvoorbeeld stikstof- en natuurbeleid en deels om gedachten en ideeën bij de ledenvertegenwoordigers op te halen.

De Beheereenheid Friesland

De Lc werkt op verschillende manieren samen met de medewerkers van de Beheereenheid Friesland. We steken elkaar de helpende hand toe bij activiteiten. Bij de kwaliteitstoetsen van gebieden door de Beheereenheid neemt altijd een lid van de Lc deel. Soms als voorzitter, soms als deelnemer.

We denken mee over actuele zaken die in de Friese gebieden spelen. En we informeren elkaar. Met onze Nieuwsflits bieden we de boswachters ook een rechtstreeks communicatiekanaal naar de Friese leden.

Een paar hoogtepunten uit het werk van de Beheereenheid dit jaar:

Op *Schiermonnikoog* werd een prachtig nieuw informatiecentrum, Het Baken, geopend. Dit runt NM samen met de VVV. Het fungeert ook als punt waar allerlei excursies geboekt kunnen worden. Sinds de opening in april bezochten al vele duizenden bezoekers dit centrum. Boven het centrum is een kantoorlocatie voor de medewerkers.

In het *Hegewiersterfjild* werden de laatste inrichtingswerkzaamheden in het westelijk deel afgerond. In het oostelijk deel wordt nog gewerkt. Het gebied is vernat en er is heel wat klei afgevoerd naar de versterking van de Afsluitdijk. Een zeer nuttige bestemming dus voor deze klei. Mede dankzij het natte voorjaar waren de broedresultaten zeer positief.

Voor herstel van de kades van het *Fochteloërveen* is geld beschikbaar gekomen. Dit is dringend nodig en het worden zeer omvangrijke werkzaamheden. De Beheereenheid is daarom een campagne gestart om

omwonenden en bezoekers te informeren over het werk dat vanaf 2022 gaat plaatsvinden. Ook gedurende de werkzaamheden zal in het veld voorlichting worden gegeven over waar NM mee bezig is om het hoogveen te behouden en herstellen. Het Fochteloërveen is een van de laatste grote hoogveengebieden in ons land. Een gebied waar onder andere kraanvogels broeden.

De Ledencommissie Fryslân

Naast het organiseren van een webinar, ledenbijeenkomst, fietsexcursie, schrijven van Nieuwsflitsen en deelname aan diverse activiteiten vanuit de Beheereenheid en vereniging, zoals de Ledenraad, namen we in 2021 vanuit de Lc deel aan twee kwaliteitstoetsen. Eén over Griend en één over de Bantpolder. De beheereenheden van NM toetsten één keer in de zes jaar de kwaliteit van hun gebieden. Centrale vraag is dan steeds leidt het beheer van het gebied tot de gewenste kwaliteiten. Deze kwaliteiten staan beschreven in de gebiedsvisies die er voor elk gebied zijn. Bij een toets gaat het niet alleen om kwaliteiten op ecologisch gebied, maar ook om eventuele recreatieve en/of cultuurhistorische kwaliteiten.

Vanuit de Lc nam ook een van de leden deel aan het project vanuit de Beheereenheid voor het zoeken naar financiële armslag voor het beheer van het Fochteloërveen via bedrijfssponsoring.

We hebben afgelopen jaar overlegd met de drie boswachters communicatie en beleving van de Beheereenheid over hoe we onze samenwerking kunnen optimaliseren en de Friese leden nog meer kunnen informeren over wat er speelt in onze provincie. Vanuit de centrale organisatie werden drie webinars georganiseerd over communicatie met de achterban. De professionals van NM gaven informatie over hun werkwijzen, het gebruik van diverse media en veel tips. Ook wisselden de Ledencommissies onderling ervaringen uit. Kortom, ondanks dat we elkaar niet lijfelijk ontmoetten was er veel te doen op het gebied van communicatie.

De bestuursleden van de vereniging zijn op ronde geweest langs alle Lc's. Bij ons schoof de voorzitter Jeroen Dijsselbloem aan. We hebben toegelicht hoe wij samenwerken met de Beheereenheid, welke mogelijke verbeteringen wij voor het functioneren van de Ledenraad zien en welke ideeën voor komend jaar we hebben. En Jeroen heeft ons geïnformeerd over de bestuurlijke kanten van het werk voor NM.

We namen afscheid van Hans van Baaren als ledenvertegenwoordiger. Hij verlegt zijn prioriteiten. Gelukkig draaiden er al twee nieuwe mensen mee in de Lc. De Friese leden benoemden in april Harm Buchholtz en Michiel van de Veen als ledenvertegenwoordigers. Helaas is Michiel alweer gestopt als lid van de Ledencommissie en LR, omdat een drukke baan en een jonge gezin te weinig tijd overliet om aan ons werk bij te dragen. Maar er hebben zich twee nieuwe mensen gemeld. We zitten nu in de periode van kennismaking en bekijken welke bijdragen zij kunnen leveren. Hopelijk bevalt het wederzijds en

kunnen we hen in de nabije toekomst als Lc leden en kandidaat ledenvertegenwoordigers voorstellen aan de Friese leden.

De Lc vergaderde dit jaar voornamelijk digitaal, gelukkig konden we elkaar ook een paar keer om de tafel begroeten. Op onze laatste Lc vergadering in december bespraken we de plannen voor activiteiten in 2022.

Lc werkbezoek Oudemirdumerklif